

troer, at hvis det ærede Thing i det foreliggende Tilfælde af Hensyn til Sagens særegne Stilling og i Betragtning af, at der her kun er Tale om et Par Mænds Gagering, vil gaae den af mig foreslaede Vej, saa vil det ikke derved i nogen Maade være bundet ved Spørgsmaalet om andre, almeen vigtige Sagers Bedømmelse, men staae lige frit og uhindret. (S. A. Hansen: Maa jeg bede om Ordet.)

Grundtvig: Det er rigtignok min Mening, at det ærede Thing meget godt kan gaae ind paa, at de Mænd, der nu ere beklivede til Biskopper, beholde den Gage, der er tilskrevet dem, og at Thinget derfor ikke blot vilde være aldeles frit i sin Beslutning om, hvorvidt enten den Minister, som her havde Ansvaret, eller en anden Minister af samme Sæt, skulde sættes under Tiltale, fordi han havde overskredet Budgettet, eller i noget Andet begaaet en lovstridig Handling; men jeg mener ogsaa, at, naar det gaaer derom, kunde den ansvarlige Minister, som her har sat sit Navn under disse Bestallinger, tiltales for det Ulovlige, han der havde gjort, om saa Thinget nok saa villigt var gaaet ind paa at lade disse Mænd for denne Gang beholde den Gage, der var dem tilskrevet. Altsaa den Sag synes mig at være ganske simpel. Jeg skulde aldeles ikke have talt nærmere om Sagen, dersom den ikke, som det forekommer mig, var ført saa langt bort fra, hvad der er det egentlige Spørgsmaal; men det synes mig dog nu, at jeg nok kunde have Kald til at sige min Mening om det Uhenftgsmæssige, som jeg finder deri. Naar der fra begge Sider er blevet anført, hvorvidt Biskoppens Stilling, som her var under Dmtale, var passende med, hvad Christendommen siger, at det sig hør og bør en Biskop, saa er det Noget, som, efter min Mening, aldeles ikke har hjemme her; thi Spørgsmaalet er jo slet ikke om, enten den kristelige Biskops Stilling alene vilde være vigtig, naar han gik med Bettelstaven, eller om det er sandt, at Kirken har egne Midler eller noget Gods, som tilhører den, som den kan forbeholde sig, som den kan fordrø at skulle

anvendes til lignende Brug som tidligere. I den Henseende kan der ikke være noget Spørgsmaal om min Mening; thi jeg har lige fra den første Dag i den grundlovgivende Rigsforsamling erklæret mig for, at der slet ikke var noget Kirkegods, den kan slet ikke paa kristelig Grund gjøre nogen Fordring ikke engang paa en Knappenaal. Det er slet ikke derom vi tale, men der er bestemt i Grundloven, at der er en vis Samling af Biskopper og Præster, en vis kirkelig Indretning, som kaldes den evangelisk-lutheriske, og den vil Staten understøtte. Altsaa, naar Staten vil og skal efter Grundloven understøtte den, saa er der jo kun Spørgsmaal om, hvorvidt denne Understøttelse skal gaae, og hvorledes den skal være fordeelt. Nu kan der jo opstaae det Spørgsmaal om den Lønning, som hidtil har været bestemt for Landets Geistlige, er for stor, men det kan jo afhandles, og der kan da tages en Bestemmelse, om man vil, at kun saa og saameget skal der herefter anvendes til Geistlighedens Understøttelse; men forinden en saadan Bestemmelse er tagen, saa mener jeg dog rigtignok, at det ikke kan eller bør afgjøres blot ved et specielt Budget, hvor meget der skal anvendes dertil. Fordi man i det Enkelte er kommen til den Beslutning, at der til visse Embeder, visse Stillinger i den Kirke, som Staten understøtter, er henlagt Mere, end der behøves, mener jeg dog, at indtil Videre, indtil det er afgjort, om der i det Hele taget er henlagt for meget til denne Kirke, saalange maa vistnok dette Overskud ansees som Noget, der nærmest bør komme dem til Gavn, dersom det findes, at der ere andre Stillinger i den samme Kirke, hvortil der ikke er henlagt saameget, som behøves. Jeg mener altsaa, at det følger af sig selv, ligesom ogsaa de samme ærede Rigsdagsmænd, som have sat sig imod, at Overskudet af Bispetenderne skulde bruges til at hjælpe paa de ringere afslagne geistlige Embedsmænd, tillige have erklæret sig, forsaavidt jeg hørte, for en Reform, ifølge hvilken den hele Geistlighed fik en rimeligere og bedre Fordeling af Indtægterne. Forsaavidt som der endelig er blevet anført, at vore Biskopper skulde have